

Baltijas Semkopis.

Makša:

Par gabu 2 r., par 1/2 gabu 1 r. 10 k., par 3 mehn. 60 k.; ar peesūstīšanu: a) par pasta: 2 r. 60 k., 1 r. 40 k., 90 k.; b) Jelgavā: par gabu 2 r. 80 k.

Sludinājumi

makša 5 kap. f. par rindinu.

3. gada-gahjums.

Apstalleščana:

Jelgavā: „Balt. Semkopis“ redakcijā, Katoļu eelā № 2 (ieštā); Rihgā: Eelā Kaleju-eelā № 4, pee Kapteina un Lugaļa t. l. grahmatu-bobē un pee Lerchenborff t. Kattu-eelā № 13. Zitur: Pee mahjitateem, Klototaleem, pag. wezaleem, strihvareem ic. un wifās grahmatu-bobēs.

№ 27.

Jelgavā, treščdeenā, 6. juliā.

1877.

„Baltijas Semkopis“

ari no 1. juliā ūch. g. ir apstallejams un makša: par pasta 1 r. 40 k., nonemščanas-weetās 1 rub. — Pirmos numurus it no eesahkuma wehl war dabot. —

Rahditajs: No kara-laukeem. Dāščadas ūinas: No eelščsemehm. — Wis pahriga daka: Ari reis Widsemē. — Lauščaimneeziba: Semkopibas kalenderis preelšč juliā. No Wez-Preelgalgās. No Jelgawas konferenzes. Stunstiger jeb pehrlamee mehsti. — Jaunakahs ūinas. — Atbildas. — Sludinājumi.

No kara-laukeem.

a) Afijas Turzija un pee melnās juhras krašteem.

Kara-deems ir nepastahwigs, it ka laimes mahumilite, kas grofiga ka laiks aprili. Lihds ūchim mehš wis wairak no ūchi kara-lauka warejahm precizigās ūinas pašneegt, bet lamehr muhšu pulki par Donawu jau pahri, tamehr ta leeta otradi: ūchē tee ušwar weenu pilsehtu pehz otras, Afija turpreti wineem pa masam jadodahs atpatat, tadehl ka wadoni Turku ūpehtu par masaku turejuūchi, ne ka tas pateesiba ešot. Šchē japeesihmē, ka muhšu generakeem Tergufassowam un Oklobščio ir tikai 8 un 10, Boris Mekitowam tikai 12, tadehl kopā 30 bataljonu. Maskawas Kreewu awise pahrrunā ūcho buhščanu jo plaschaki un galā nahl pee ta ūpreeduma, ka muhšu wadoni gan ne-buhščot wis pahrlatijūūchees, bet Turkeem neščaubot ešot klusumā palihgs radees, proti Indijas keisareenes (Anglu ūehneenes) Muhamedaneeschu pawalstneeki, kas laitam no Anglu ofizeereem waditi Turkeem steigūūchees palihgā pašchā behdu laika. Turpmal jau ir rahdisees, waj ūchim ūpreedumam laisniba. — 27. juniā generalš Mahajowš atšila leelus bars Abchaseeschu atpatat, kure pret muhšu armijas ūpahru pa labai rokai nahlūūchi. Pee tam muhseji saudejuūchi 24 wihru. Eriwanas pulks ir ūgdiru ūasneedšis un drihšuinā nahls Bajasides garnisija palihgā, kura no 20 Turku bataljoneem un 10,000 jahneekteem eeslehgta. Bajasides labad Turki upurejuūchi at dāudš, ka teem teescham naw eemesla, ūchih pilsehtās atkal-eeemščanas dehl preezatees un ūawus waron darbus apbrihnot. De Turku kara-pulkt ween, bet ari lahds nezert no Persijas robeščahm wineem palihgā nahldams Kurdu jahneeku bars apdraud Bajasidi un muhšu tur ešofchu garnisija. Šchis bars nu it wifur, kur tas pa Turku robeščahm nahzis, ir laupijis un lawis zil ween ūpehdams, tā ka tas jemes gabals pilnigi ešot kara-laukam lihdsigs. — 18. juniā muhseji eenehma to zeenu Achjo, kur dumpineeku galwas-weeta bija. W nahju puši krita 30 wihru. Tapat eenehma palkawneeks Madanowš dumpineeku apzeetinato weetu pee Hjanfartas. — Generalis Boris Mekitowš dabujis ūinat, ka wifa Wuktara Pašcha armija dodahs af Karšu un tadehl wifsch nobeidsa Karšas apščaudišcham, leelgabalus lihdamš atpatat wehl uš Kirikbaru un Aleksandropoli, turpretim gahdadams, lai muhšu pulki alasch paliktu ūafarā, wifsch ūawus jahneekus ūawahkis pee Radschiwalas un infanteriju pee Saimas. Generala

Tergufassowa pulkam bija ja-uwnem 3000 kristigo, kuri no Baščibozuku un Kurdu breešmu darbeem behga. 26. jun. ūchis kara-pulks dewahs uš Bajasidi, uš kuru ari generala Kalbalai Kahna pulks aigahjis. 35 Turku bataljoni ešot tikai 5 juhdses no Karša. Angtu kara-waldes weetneeks eegahjis pašchā Karša pilsehtā. —

Pa tam Turku kara-lugi 27. juniā ar 62 leelgabaleem ūahluūchi apščaudit Cipatorijas pilsehtu (Krimā), bet lodes gahjuūchas waj pahri, waj neščaneegūūchas pilsehtu; til weena tanē eesrituše un ūprahguše wakam, bes ka lahda ūchde buhtu notituše. Muhju baterijas atbildeja ar 4 leelgabaleem uš 3 werstu tahlumu, no 36 granateem ūprahga 6 wakam un ūawainoja Turku luguš, tā ka teem bija jado-dahs atpatat juhra. —

b) Pee Donawas.

Pahreeschanu par Donawu, kuru ūawenais generalmajors Dragomirows wadija, no muhšu pulkeem gan pagehreja it labus upurus, jo pehz ūinam is galwas-korteta, kas tagad ir wipus Donawas Sistowā (uš muhšu kara-lahrti Schistowa), pa wifam ir: krituūchi 289, eewainoti 398 un pašubūchi 38 (kara ministeris pawehlejis, wifu krituūcho wahrdus waldibas wehstneki, un pehz tam, pee kuras gubernas katrs peeder, gubernas awiūes pašludinat); tomehr ar ūcho eewehrojamo ūoli ir dāudš panahkts un bes upureem tas newareja buht. Tas ūwarigakais darbs pehz pahreeschanas neščaubot ir Tirnowas pilsehtas eeneemščana 25. juniā, zaur generala Gučo kawaleriju un 16. jahneeku bateriju, pee kam Turku 3000 w. stipra garnisija kluwa peespeesta uš Osman-Basari atkahptees un muhseji eemantoja eenaidneeka lehgri, patronu kastes un wifu mantu. Tirnowas eedšiwotaji ar ūanu un bezgaligu gawileščanu apšweizinaja muhsejus ka ūawus atšwabinatajus no Turku juhga. Basnija bija Deewa kalpoščana, lai Deews uštur muhšu Keisarū un dod Winam ūpehku, ari turpmal ušwaret. Ar Tirnowas pilš. eeneemščanu muhšu kara-ūpehts ir eemantojis loti ūwarigu weetu. Tur ūatel tee eewehrojamatee zeki is dāščadahm apstiprinatahm weetahm pee Donawas, ka: is Nikopolijas, Sistowas, Rastščukas un is Schumlas, un no tureenes eet atkal ne masal ūwarigi zeki pahri par Balkana kalneem. — Wifas ūinas, kas no ūchi kara-lauka pagahjuūchā nedekā nahluūchas, iski kopā ūanemot, ūan tā: 24. juniā general-adjutants Schamščewš aplenža Babadagu (Dobrudščā). Palkawneeks Ismailowš ūafawa dāudš ūcherkešu bars, atnehma teem cerotščus un lopus un ūanehma 2 breešmigus rasbaineelus. Leels gabals no Dobrudščas ir jau muhseju rokās un tureenes eedšiwotaji tos apšweizina ūirniigi ka glahbejus no Baščibotschutu nešilwezigeem waras-darbeem. — Wehl arweenu muhšu kara-pulki dodahs par Donawu pahri, lihds wifū buhs pahregahjuūchi. Nikopolis pilsehta zaur ūchamščanu atšdegūūchš un nobeguše, bet zee-tohniis wehl aturotees. Ari Widina gandrish nopošita, pee kam ari Austrijas konsula nams nodedšis. Anglu ofizeeri Widina sem Osmana Pašcha pawehles tee wadoni, tapat ari Florentina un Bregowā. Ka Anglu ofizeeri, pat lahdi, kas jo angstakā kahra, Turkeem ir par wadoneem, to apstiprina ari lahds telegrams, to Peterburgas B. awise-ūanehmuse. 24. jun. muhseji eenehma Wjelas pilš. (pee zeka no Sistowas uš Tirnowu) un isgaisinaja pee Jantre upes ūcherkešus,

furi 10 krituschus atstahja. — Metahlu no Widinas weens Turku monitors usbruka Kreewu garainu fugin „Feher“, kura kaptenis to nogremdeja, lai tas nenahktu eenaidneeka rotas. — Ta komissija, kas eezelta preeksch waldbibas nodibinaschanas Bulgarija, sawus darbus jau pabeiguse. Mufsu Mugsta Kunga un Keisara Wisaugstakais ukafs, to Winsch laidis Bulgareescheem, wjur ar seelu preektu fanemts. Schini ukafi Keisars pasludinaja, ka Winsch nahzis meeru atnest, ne wis nonahwet: usbuhwet, ne wis nopostis. Tik kristigee, ka Mohamedaneeschi lai pallausa teefahm, kas nu Wina wahrda eezeltas un spreedihs pehz teefas un toisnibas, un lai tura meeru sawa starpä. Kristigee lai peedod saweem eenaidneekem, bet Mohamedaneeschi lai neushrihtstahs wairs ta grehtot, ka tas lihds schim notizis. Taisniba pagehr, ka tee, kas sem Turku waldbibas par saweem noseegumeem fodur wehl naw dabujuschy, tagad teefoditi, bet Keisara teefas fodihis taisni un lehuprachtigi, newis atreebdamahs, bet tikai tas darbus teefadamas, kas bes foda newar palift. — Mufsu armija winpus Donawas zaur Tirnowas eenemschannu ir usluhrojama par kungu wisa tai apgabala no Donawas (starp Ruffschuku un Nikopolis) lihds Balkana kalneem (no Tirnowas lihds Schumla); winas labais spahrns steepjahs no Nikopolis gar Donawu angfchup lihds Widini, winas kreisais spahrns no Ruffchutar gar Donawu us leiju.

Uhrsemju awises flawe mufsu armijas ismanigu wadischannu un duhschibu un issafa, ka Wahzija wis, kas tagad jau notizis, it ne buht newaretu labaki isdotees, ja winas armijai tahds pat usdewums buhtu bijis jaispilda.

Dauds zitadi stan tee spreedumi par **Turku** kara-weschannu. Wineem parmet, ka tee eepreeksch ne ka naw fahrtigi aprehlinajuschy un wehlat naw wis israhdiuschy to firdibu un pastahwibu, us furu wini scheem reisahm tik lepri bija. Ta Kreewi it ahtri eenehma Ardahanu un Bajasidi; ta wini bes wisai leeleem kawelkeem pahrgahja par Donawu, eenehma Dobrudschu, Hirsowu, Siftowu, Tirnowu r. Wiss tas tik ahtri nebuhtu warejis notikt, ja Turki „zil ne zil“ buhtu apdomigaki un firdigaki atturejuschees, lai gan Kreewi beidsot tatschu buhtu uswarejuschy, bet tad wineem tas nebuhtu tik weegli nahzees. Pat sultans jau sahzis eeredset, ka ar tahm lepnahm uswarefchanas sinahm naw lahga un sahzis jautat: ka tas nahstahs, ka Kreewi tik ahtri jau pahr Donawu pahri? us to ministeri to wainu peestuhmuschy Donawas armijas wadonim Abdulam Kerim Pascha. Schis atkal sultanam atbildejis it ihfi: „Majestete, ne maf nebehdejatees par to, ka Kreewi jau scheij pus Donawas. Man ir saws isgudrojums, pehz kura wisi Kreewi tiks eedfihiti Donawa, ta ka neweens pats dhjws atpatat nepahrees. Bet gahdajeet til, ka tee tur Konstantinopoli manu isgudrojumu neijjanz.“ Sultans pateesi ari apmeerinajees, bet kad otra deena sinu dabujis, ka Kreewi jau Tirnowu eenehmuschy, tad aif duhmahm nesinajis to darit. — Tagad un gau Turki atmohtahs un fanemahs wehl glahbt kas glahbjams, bet dauds weetäs ir jau par wehlu. — Pa tam no Kreeweem isgainatee un fakantee Paschi-botschuki Bulgarijas eedfihwotajeem wehl reis leef fajust winu fumpotu darbus, bet drihs ir wini gan tiks aiginati taisnas teefas preekscha. — Ka jau angfcham minets, Turki ari no melnas juhras pufes mehgina mums stahdi darit, bet bes leelas sekmes.

Par Rumenijs kara pulku usdewumu walda wehl dasch daschadas domas. Tagad winu kodols wehl ir sawa seme ap Kalafati un ta fakot wisa seme ir pret firstu Kahrli, kuresch atkal shahpst pehz kara-darbeem un goda un grib ari eet pahri par Donawu. Kreewija wehlahs, ka Rumenijs kara-spehks gan tittu wadits no paschu generala, bet buhtu padots winas wirs wadischannai, kas firrtam atkal naw pa prahtam, jo winsch pats grib buht par sawu kareiwu wirs wadoni un tikai grib ar Kreewijas galwas-forteli rolu-rolas eet, ne wis tam padotees. Teiz, ka Rumenijs ar Serbiju noslehguje sawstarpigu palihdsibas lihgunu. Ka leekahs, tad schihm diwi semitehm nenahlahs wis weegli, pehz mufsu waldbibas padoma isturetees. — Weidsot par

Montenegreescheem runajot mums jaisklaidro pag. unni. ihfäs sinas, pehz kurahtm tee 2 leelus Turku kara pulkus uswarejuschy un sawu maso semiti no eenaidneeka pilnigi istihrijuschy. Tas breefmigais kants, kura mas pulzinsch Montenegreeschu (lahdi 6—7

bataljoni) pret kahdeem 30 bataljoneem Turku atturejahs, bija 23. junija, pee Moratscha upes. Montenegreeschi daljahs 3 dakas. Widus pulks (zentrum) usnehma schaudischannu, kamehr tee 2 pulki, weens pa labo, otis pa kreiso, bija paslehpuschees. Pehz 1 1/2 stundahm, kad Turki jau bija deesgan tuwu, abi paslehpuschees pulki, it ka no semes isauguschy, gahjahs isbeedeteem Turkeem wirsu un ar saweem ihseem sobeneem strahdaja ta, ka Turki it ka pa spailehm krita un beidsot aifbehga, kas wehl bija palikuschi. 2000 Turku ahtra drihdi bija „pagalam“. Wehlat wehl fahchra dauds zitus. Beti un laufi hijuschy ka apbehrti ar Turku lihkeem, kas kanles karstumä drihs fahkuschy puht, ta ka no mehra jabihstahs. Dauds lihlu atrasti bes bruhzehm, no kam redsams, ka Turki ari aif bada miruschy. Atlikuschee pulzini nu pawisam aifwahkuschees un doschotees us Serbijas robeschahm, ka buhtu klah, kad schy fazeltos. Dird ari, ka schos pulks neweens iszehlees. Pa tam ari **Serzegowinas** un **Bosnijas** dumpineeki, pehz tam kad Turku pulki schihg gubernas atstahjuschy, Kreeweem preti eedami, fahf jo stipri galwu zilat.

Ta tad Turkeem **Europas** Turzija it wjur ne-eet lahga un Deews sin, ka teem ees Ufija, pee Karfa un Bajasides, tik lihds, ka Kreewi sawus pulkus buhs sawahkuschy un fahrtigi nostahdijuschy.

Dajchadas sinas.

No eefschjemehm.

Si Greenwaldes pufes. (Dobeles apr.) Pawafara faufums un nafts-falnas, ir schihg pufes semtureem wiss jankas zeribas us labu seena-gadu isnihzinajuschas. Sahri jau hijuschy, bet sahle toti masa un reta, daschäs weetäs, tur pawafara uhdens stahweja un kurfuhna apafschä, it nemaf naw sahles, bet tikai plika fuhna. Domajam ka tur tamdeht sahle naw augufi, ka deenahm bij karstis un naktihm atkal falnas; tahda wihse tad uhdens ka wahrit iswahrijahs un sahli isnihzinaja. Daschi semturi katra gada — wiswairaf krona Garofschneeki — seenu aifweda Jelgawa pahrdot, bet schogad deesin waj kahds wedihg, jo tagad, ka rahdahs, lai tik katris ar sawu seenu isteef un pahrdofchanas domas pee malas leef. To paschu ari no zitahm pufehm dsirdam, — bet ko tad nu pilsehtneeki u. z., kam seens it gadus japehrt, lai dara bes seena? Tad ta aufahm buhs atkal gods un zena. Zaur pawafara faufumu un nafts-falnahm aufas gan — tapat ka zitas labibas — ari deesgan zeetuschas un daschas kreetni ar fanahkuschas; bet tomehr schis gads wehl war par labu labibas-gadu isdotees, jo Sahnu nedeka jaw kreetnys leetus efam dabujuschy, ta ka wisa daba tuhlin atspirga un janka palifa. — Par rudseem neko newaram schehlotees, tee ir labi. Par augfu dahrseem neko newaru labu rakstut, to schejeenes semtureem naw, jo wini ar tahdeem neekeem negribot darbotees! Gan noscheshlojama leeta, ka tahdu leelu un bagatu pekna awotu wehl ne notahl neatfihst. — Dascham semturim mahjas gahschahs us falla, bet kas pa noti tahs koft, labaf padfihwojahs pa krogeem pee „fihwa“ glahsites, zepures rinkl greesdami. —

Wehl japeemin, ka schy pagasta lozetti naw wis ihsti dewigu rolu parahdijuschy pee dahwanu doschannas preeksch kara eewainotu un flimu kareiwu apfopschanas, bet toti knapu. — Daschös pagastös tauteeschi, kam brahliga mihlestiba firdi, skolas namös isrihko „bales“ un to eenahkumu dod preeksch schy angsta un fwehta mehrtä, „proti kara eewainoto un flimo kareiwu apfopschannai“, bet mufsu pagasta us tam wehl nemaf naw domats, lai gan dascham labam amata tikuscham tauteetim zita fina ihsta patriotifma wis netruhst. Warbuht schy leeta wehl neweenam naw galwa nahkufi, un lai gan daschus laiftraktus lasa un sin, ta kara eewainoteem eet, tad tomehrt daschi turahs pee ta wahrda: „pats few ir tuhwats, nekä zi

tam. Tadeht buhtu jawehlahs, ka lahdu baliti muhhu skolasnâ preefch schi augstâ un swehta mehka isrihtoti, un neween weenreis, bet katra gadâ — kuras eenahkums atkal lahdam mehkim par labu nahktu.*) Zif atminos, tad tilai weenu weenigu reisi ir muhhu skolasnâ bale, bijusi, un tagad tahdas domas pawisam pee malas noliktas. Schê nu buhtu jautajams, waj toreij bij labati laudis, nekâ tagad, un waj ir labat pa krogeem us „balehm“ fapulzetees, fur daudsi it ne buht ne-estu, ja fur godiga bale buhtu gaidama, nekâ skolasnâ, fur newainigi un fahrtigi waretu ispreezatees un godam atpuhstees? Schahdu wehleschanos jau no dandseem esmu dsirdejis, bet no bales isrihtofchanas wehl ne jausmas naw. — Zif jauki tas buhtu lasit, tad jau pehz kahda laika waretu rakstii: „muhhu skolasnâ daschi tauteschi bali isrihtoja un eenahkums nahf karâ eewainoteem un flimeem kareweem par labu!“ — Schtehrliis.

No Wez-Weebalgas mums raksta 22. junijâ: „Balt. Semf.“ sch. g. 12. num. nesa pirmâis to preefa-wehsti, ka sch. g. junija mehnesi tiffchot W. B. pirmee skolneeku-swehtki swineti. Tas nu ir 12. junijâ notizis un winu swineschana ir jauku un patihlamu eespaidu atstahjusi katra firdi, lam muhhu jaunatâs pa-audses isgihstofchana pateesi ruhj. Swehtku swinejums tifa zaur to wehl jo pakuplmats, ka muhhu mihtâs labd. beed. abi dseedataju kori aridsan pee swehkeem stipru dalibu nehma. Swinojuma pirmâ data eesahfahs pulst. 10. no rihta bajnizâ, fur lihds 500 dseedataju (sehni un meitenes) sem muhhu zeen. pag. wezafâ un ehrgelneefa S. Korueta tehwa**) wadischanas altara ruhme dseedaja un it ne witus — sinams ar daudf mafakeem spehkeem — atminâ fâuzâ to dseedafchannu Rihgâ, Domabasnizâ, 1873. g., jo dseedafchana bij teescham branga un teizama. No ehrgetu fora turpret dseedaja muhhu jauktâis foris sem M. S. f. wadischanas. No kaimineem bij atnahjis zeen. Ehrgtu mahzitajs, ne ween ar faweem wahrdeem schos swehtkus puschkot, bet ari — kas jo wairaf eewehrojams, ar fawu mahfklas darbu, jo tee nobildejumi us to 12 skolu karogeem bija no wina rofas deefgan mahfkligi mahleti. Pehz pabeigtas deewa kalposchanas dseedataji nostahjâhs bajnizâs plazî rinkadi ap bajnizâs durwihm, pehz num., fo kuru skola bij dabujuse — draudses skola paschu pirmo — un firdi aigrahbdams un paziladams bija tas brihdis, furâ muhhu zeen. mahzitajs, to us ikweenas skolâs karoga skatamo nobildejumu dedsigôs wahrdôs isfkaidroja un tad to karogu ikweenas skolâs karoga-nesejam pasneedsa, kamehr muhhu dseefmineeks Raudsites Matihis ikweenu karogu dseijas seebôs tina, us if weenu karogu sihmedamos epigramu (apraftidamu pantinu) nolafidams. Diwus no scheem epigrameem ari tewim laipno laf. schê pasneedsam. Pirmâis us draudses-skolâs karogu — pashtamâs balti — jafi — farkanâs Widsemes trahjâs ar Widsemes greifi (simboligu augichup stahwofschu swehru ar ehrgta galwu un lauwas kermenî) skaneja tâ:

Draudses-skolai.

Tehwu semes trahjam es,

Gobinata rotatees;

Winaî tahs par slawu nesi

Saj tai gods schurp lahkotees.

Balta lai tã pirmâ trahja

Goda fids tew spulgotarl

Aln, ka minas tuwâ mahja

Darba spehls lai fâlotu.

Sartana ir treschâ trahja,

Ta lai teiz it katra deen,

Kã it weena afins lahja

Peeder tahwu semei ween.

Un tad tu ta godam frawhda

Peemini ar semibu,

Ka schahs trahjas kopã rahda

Swehtajo trihs weenibu.

*) Redakzijas peesiharejums. Tas gan isklâufahs fawadi, ka labprahstigu dahwanu pasneegschana preefch til augsta un swehta mehka ar tahdeem lihdsfkeem, tã bales, buhtu sehmejama, tad mehâs tatschu zeen. smotajam pilnigi peefrihtam, jo ne weens tatschu newarehs nolragt, ta katra zaur fahrtigu kopofchanoâs, kas jau pate par sewi ir wairabfiga preefch-bstiwes isgihstofchanoâs un atweeglofchanoâs, ahtrati fâllis us upuru nesejannu, ne fã zaur weenteefigu usajinâfchannu, kas daudfcreif til ahrgas formas behf noteet.

**) pagasta-wezafâis us 4. lahgu ar medali „par usihtibu“ un par beedr. dseed. wadoni 8 gadi un par wihru kora wadoni ween no sch. g. 22. majja.

Drais epigrams us Lasfates meitu-skolâs karogu — baltu ar pulu wainagu widu: — turpret skaneja tâ: —
 Sed pulu wainahfusch,
 Schê lihdsiba tew jausa: —
 Tu pate est wusch;
 Bet lauts us kura feli,
 Jo Deewa wafstiba;
 Fur spingumu tu smeli,
 Raj newihst dshwiba!

Nu dewahs wita gara rinda us swehtu weetu; swehtku weefu bij fapulzejees nepahrskatams pulks; tas gaudrihs wersti garais zefich no bajnizâs lihds draudses-skolai lihgot lihgojahs (bei teem 12 karogeem, no kureem katrai skolai weenu preefchâ nesa, bij mehl 30 majati karodfina pa widu fewischkeem nesejeem isbaliti). No draudses-skolâs balkonâ apweezunaja abi dseedataju kori — beedribas karogu wehdinajot — wejee dseedataji — jaunos, un jaunee, wezumu peefklahjigi zeemidami, luhdja fewim zetu rahdit us swehtku weetu. Tã nu beedribas karogam pa preefchju eijot un no draudses-skolneekem eeschanoâ-dseefminai: „Wungas nu fiteet un karogus neseet u. t. pr.“ atskanot, drihsunâ nonahja us swehtku weetu — skolâs datâ — fur tribihne bij ustaifita un winai pretim pakawadi behrsu koleem eeshmeta weeta preefch dseedatajeem, jankâ uskalmnâ nosleenumâ, furam pa labu rofu safais meschs un pa kreifu eeleija, eerahmeta no Tanna esera, ar fawu falgani — balto spoguli, sem kura masee ulifchi (fwtinas, kuras weenigi W. B. eserôs atrodotees) spehlejahs. Teiz, ka muhhu draudses-skolotaji, pascheem leelajam leeteem lihstot, — leetus no wafaras swehtkeem nemas nebija bijis — scho swehtku weetinu puschkofuschî, preejadamees, ka nu reij mihtâis Deews fawu tehwaroku atdaridams, muhhu apgabalu ar angligu leetianu apwehti un zeredami, ka wusch ari rihtdeenâ fawu swehtigu garigu leetutinu ne atraus, jauku laiku un labas sekmes peeschkirdams. Un winu wehleschanos Deews ari teescham peepildija, pirmfahrt it jauku laiku dodams un otrfahrt skolotaju puhlinus pee dseefnu eemahjischanas bagatigi swehtidams. Tifa dseedats no wifahm skolahm kopã, pamihfchus sem M. S. un S. B. wadischanas; pa starpahm atkal sem skolotaju un zeen. mahz. rihtofchanoâs daschas spehlites spehletas un no jankta un wihru foreem dseedats. Schê nu abi kori jau pirmoreij jo leelas publikas preefchâ peerahdija, zil daudf muhhu beedribas dseedafchana zaur to mantofufe, ka nu ir katram korim faws wadonis. Dseefnu skanas pluhdin pluhda un tifa deefgan brangi dseedats, un wifu leelako patihfchannu mantofaja ari schodeen — tã jau alafch — muhhu dahrgâs tautas dseefmas. Tã pagahja laiks lihds p. 6. it nemanot, fur muhhu zeen. mahz. swehtkus beidja ar firnigu Deewaluhgunu un karsu pateizibu wifseem teem, kas kankâ palihdsfejuschî schos pirmos skolneeku-swehtkus puschkot, bet is fewischki Deewam, kas til jauku laiku dewis un til drangas sekmes peeschkifris, un beidjot wifî kopã — augsti un jemi, tahlumneeki un tuwunneeki — dseedajahm: „Lai Deewu wifî teiz“. Tad wehl wusch ikweenai skolai fawu schahs deenas karogu pasneedsa par paleekamu ihpaschumu us nahkofcheem swehtkeem. Raj Deews dod, ka schahdi skolneeku-swehtki atfahrinatos, ja ari ne it gada, tad tatschu mafakais it katra treschâ gadâ. Tã bij muhhu un ikweena wehleschanahs ar preefa un pateizibas pilnu firdi no swehtku weetinas schkireetes. —

Zelgawâ, 28. un 29. junijâ bija Kursemes wis-pahriga skolotaju konferenze, pee kuras mahzitaji, skolotaji, fahdi skoleni un weens firspehles skolâs komifijas lozefkis, no semneeku fahrtas, peedalijuschees. Shpachî eewehrodami, ka ari skoleneem brihwa pee-eeschana, ir mehâs 29. junijâ aigahjahm us fanahfchanoâs weetu, lai dsirdetum, kahdas leetas konferenze pahrunâ un ispreesch, ka par tahm ari faweem lasitajeem waretum kahdas finas pasneegt; jo ne kas gan muhhu lautpagasteem nekerahs wairaf pee firds, ne ka pagastu skolâs, fo wini paschi usfura, furahm wini fawu behrmu gora un meefas audfinaschannu usfiz. Un kas zits gan Latweeschu labumu publikâ fadsihwe un klajâs fanahfchanoâs lai nem mehâ, ja ne winu laifrafstu redaktori? Wifî to appodamadani mehâ it nebuht neschahbijamees, ka mums pee-eeschana netifs leegta, bet — mums pee tam bija wihlees, jo muhhu fahrti, fo lahds wez, godajams skolâs-tehws enesja, un fon-

ferenzenes wadonim, Blihdenes mahitajam Böttcher k., nodewa, mehs it schigli dabujahm atpaka ar to ihfu spreedumu: Isti durchaus nicht möglich (pawisam naw eespehjam). — Tadeht muhsu zeen. Iasitaji mums laipni peedos, ka teem nespehjam flaidrakas sinas par scho biju-scho konferenzi pasneegt. Tik to no daudseem dsirdejahm un waram peesihmet, ka it wisas farunas bijuſchas Wahzu waloda, tik ka wis-beidsot wezais E. Dünsberga tehws tizis peelaisits pee ſawa latwisfi ſalitta preekſchlikuma iſlaſiſchanas. Ta tad muhsu wahrdi no pehr-naja gada ſchini leeta ir peepildijufchees. — Zerams, ka konferenzenes darbi klufa nepalits, ja tee ar laiku nahts pee gaismas, tad mehs par teem pasneegsim jo klastakas sinas.

„**Leepajas pastineeks**“ mums nu peesuhits un mehs pree-zajamees waredami ſiaot, ka tas dascha laba ſina muhsu zeribas pah-ſpehj. Winſch ir magenit majaks, ne ka „Latw. awises“, bet tadeht, ka tas draufajot naw wis diwi reises, bet tik reisi lozits, tani majak nebuhs, ja ne wairak, kad ſtudinajumus ari netura par awiſchu ſi-nahm. Pee tam „pastineeks“ ir labi drukats un malka par gadu ti-kai 1 rubli, ar peesuhitscham par pastu 1 r. 60. k. Waloda ir tee-ſcham laba palikuse un ſchini ſina turpmakee numuri pirmajos pah-ſpehj leeliskam. Darbs darina meistarun. Satura deht ſchis laikrakts ar pilnu teesibu gan wareja wispahrigaku wahrdu walkat, ne ka to ko „Leepajas pastineeks“ apſihme. Tagadejas nodatas ir ſchahdas: Wisjaunatas sinas, politikas nedekas pahrfkats (gluschi tahda wiſſe ka „Balt. Semkopi“), eesſchemes sinas, daschadi ziti rakſti un ſtudi-najumi. It pa reisi ſchis laikrakts uſſahk ta ſatot ar pirmem bur-teem garigas attihstibas alfabetā, jo — ka to jau eſam minejuſchi — Leepajas apgabals wehl ir koti tumſchs un tur newar wis no tahs weetas eesahkt, fur tee ziti apgabali jau ir. Domas un zenteeni „Leepajas pastineeka“ ir lehni-brihwprahctigi, newis (ka no eesahkuma daschi nepareisi parunaja) konſermatiwi. Ari ne-efot teefa, ka „L. past.“ redaktora kungam redaktizias eesſchigās darifchanas diwi wihri nahtot palihgā un efot tee ihſtee wadoni, jo tuhlit pehz pima numura Niemana kunga pahrllezinaſchanahs neſagahjuſehs ar ſcho wihru zenteeneem un tadeht winſch efot ſawas lapas redaktors wahrda pilnigā ſina. Niemana k. ir iſtudeerejis par inſcheneru, pirms ahrsemes, wehlat Rihgas politechnikā, un ir iſpelnijees goda ſihmi, Kreewija dselszeta taifſichanu wadidams. Tahda wiſſe winam tad peedsihwojumu, bes kahdeem nu gan neweenam tautas lapas redaktorim newaijadsetu buht, wis netruhfkt. Ar Latw. rakſtibas walodu winam gan wehl eijot pagrucht, bet zeram ka winſch drih-ſumā to pilnigi pahrwaldihš, kas, ka lehti protams, ari koti wai-jadſigs. — No pilnigi uſtizamas puſes mums ſazits, ka M. k., lai gan negribedams ſewim par ſchahdi ſtrahdat, tomehr it nopeetui to leetu rokā nehmis un tadeht ſcho jaunw awiſi iſdewis, ka winſch dsiki pahrllezinats, ka pee Latweeſchu kahrtigas attihstibas, ihpaſchi wina apgabala, newarot deesgan roku ſtrahdat un ka pat lihds 10 laikraksteem peeteefot pilnigi darba un maifes. Kahdahs, ka „Leepajas paste-neeka“ gars un ſaturš ſcho ſinu apſtirina un ta tad muhsu zeen. Iasitaji preezasees lihds ar mums, ka mums tautas attihstibas lauka radees uſtizigs lihdsſtrahdneeks, ko mehs firſnigi apſweiznam, zeredami ar wian eet roku rotās.

Si Jelgawas. No ſchejeenes gimnaſijas tapa ſchini puſgoda 10 ſkoleni uſ augiſtolu atlaisti.

Si Kurſemes. 20., 21. un 22. juriſa ap Jelgawu bija bahrgs pehrfona laiks. Tagad dsirdam, ka ſibins bands weetas ees-pehris, ka Jelgawā, Kaluzeema Balgalwjos — iſtabā, Rihwes Kreewinu-Röhmalōs, Rihwes Kreewin-Katlahpōs un Rihwes Kreewin-Mülle-rōs. Nodeguſcho ehku ſchahde aprehkinata uſ 3035 rub. 20. ſibins eespehris Auzenbachas laidari, Potkaiſchu Balōschōs un Dobeles baſ-nija. Baſnizai titai tōrnis apſahdets.

Rihgas-Zukuma dselszeshch lihds Majoreem 25. juriſa atlahts.

Widjemes gubernators laidis Keiſariſkai Augſtibai Dees-ſirſtam Nikolajam ſchahdu telegramu: „Pehz tam, kad Rihgas ka-tedrale Deewa kalpoſchana notureta par muhsu kara ſpehta pah-reeſcham par Donawu, man uſtizetas gubernas eedsihwotaju kahrtas un Rihgas eedsihwotaji eedroſchinajahs, no preeka aigrabhti no Zuhſu Keiſariſkas Augſtibas waditās armijas ſlaweneem darbeem, to wis

dsitaki ſajusto, wis padewigato laimes wehleschani pee Zuhſu kahjahm nolitt.“ Uſ to Keiſariſka Augſtiba 24. juriſa atbildejuſi: „Sirſnigi pateizos Tew, wiſeem Rihgas representanteem Rihgas, un Tew uſti-zetās gubernas eedsihwotajeem par laimes wehlescham. Nikolais

Baltijas Domenu Pahrwaldes eerehdni (amata wihri) apnehmuſchees, lihds gada beigahm kara buhdamo Rihgā dsihwodamo ſaldatu familijahm par labu 1 procenti no ſawas algas atwehlet.

Talju meera teesneſis barons Eduards v. Foks uſ paſcha luhgſcham no amata atlaists, ar nu iſpelnietu nu iſpelnietu.

Tehrpatas apgabala kahda mahja atrasta mahjas ſaimneeze noſchauta un aplaupita.

No ahrsemehm.

Politikas pahrfkats.

Anglijas politika atkal no jauna Ciropas azis groſa uſ ſewi. Gan winas miniſteri ſtudina meeru, bet wian darbi neſacetahs ar ſcheem meera-wahrdeem. Na mums jau ſinams, Angku widus juhras flote ir aifſuhitita uſ Beſita — Bai (juhras likums pret Tenedo ſa-linu; ſt. muhsu kahrti pee ta wahrda „Dardanella“). Tagad ſchi flote ir koti ſtipri pawaitota. Katram nu gan nahts prahta jautat: tadeht tas noteeks? Ta ari waldbai jautaja kahds parlamenta lozeli-s un miniſteri atbildeja: tas noteek ne wis ar kara domahm, bet lai waldbai buhtu droſchiba un lai ta ſpehtu nowehrſt karu ſtarp Turkeem un Perſiju (ſt. k.). Kernes awiſe no Wihnes ſanehmuse tele-gramu, pehz kura Angku waldbai Turku ſultanam likuſe ſazit, ka nu laiks klast, Angku un Turku labklahſchanos eewehrot, un tas noteekot zaur to, ja winas kara kugi eebranz Dardaneku zeka un aplenz Kon-ſtantinopoli. Ja ſultans to ar labu neatkauſchot, tad wina, proti Angku waldbai, ar waru gahdashot zeku uſ Konſtantinopoli. Schis telegrams wehl naw apſtirinats par pateesu un gandrihš no ta wa-retu ſazit, ka tas ſchahsta, ko Anglija laikam nodomajufe darit. Pa tam ſino ari, ka wina pirms ar labu mehghinaſchot meeru gahdat ſtarp Kreeweem un Turkeem, un tikai ja tas neiſdotos, wina dari-ſchot, ka min. telegramā minets. — Bes tam Anglija mehgina ari Auſtriju uſ ſawu puſi dabuht, bet tas wehl naw iſdewees un, ka zerams, neiſdoſees, jo **Auſtrija** naw wis tik ſwabada, ka ta waretu darit, ka wehlahs. Neween ka tai alafch pilnas rotas darba ar ees-ſchigeem ſtrihdeem ſtarp Slaweem un Wahzeem un Ungareem, bet wi-nai ari jaeewehro, ka uſſahktais karſch pret Kreewiju it lehti waretu Auſtrijas walſtes gals buht. — Uſ meerigu iſtureſchanos aifrahda winas Keiſara nodomata ſanahſchana ar **Wahzijas** keiſaru, ſchi gada julija mehneſi. Na Wahzija alafch gatawa un ſataiſahs uſ wiſu, kas waretu naht, peerahda pawehla, ko keiſars ſchinis deenas laidis un zaur kuru teel aiſleegts ſirgus iſ walſis robeſchahm iſweſt. Par walſis ſuhtni Pariſe rakſta, ka tas ar wezo Tjehru, (kas no republikaneescheem par kandidatu uſ preſidenta amatu iſredſets) koti brangi ſateefotees. Tas nu tagadejai Franſchu waldbai ne-buht nepatihk, bet Wahzijas waldbai tas atkal pawisam patihk, jo Tjehrs ir wiſa Franzija tas weenigais wihrs, kas walſis labklahſcha-nos tura par augſtaku, ne ka ſawu un ſawas partijas labumu, un tadeht winam ir koti daudi peekriteju. — Ne ſen jaunajās walſis prowinzes (Eſaſa) waldbai apſpeeduſe kahdu awiſi, kuras wehrtiba uſ 100,000 mahrfahm (kahdi 40,000 rub.) teek rehkinata. Wina bija noſeegujehs, eedsihwotajus uſ nemeeru pret waldbu un Wahzeem muſnadama un daudſkahrtigu apſaulſcham nebija eewehrojufe. — **Franzija** ir alafch ta pate, mums jau paſihſtama zihniſchanahs ſtarp republikaneescheem un kahm zitahm partijahm. Zaunu walſis aiſſtahwu wehleschanas terminš nolitts uſ 9. ſeptemberi, par-laments ſanahſts oktoberim ſahlot. Lihds tam laikam nu latra partija ruhpejahs, ka dabotu wirsrotu. Republikaneeschi ir eezehluſchi teefas ſinatneeku komiteju, kas lai luhfotu uſ to, ka walſis likumi pee wehleschannahm netop pahrfahpti. Schi komiteja waldbai jau wairak ne ka kahdas 20 pretlikumibas uſrahdijufe. Ultramontani turpreti dibinajufchi atkal ſawu komiteju, kas lai zaur agitaziju pee wehleschannahm gahda par ſchihš partijas kandidateem. Pa tam wal-diba nemitejahs, winai nepatihkamus amata wihrus gan atzelt, gan

apdraudet, gan ar apfolifchanahm wilinat. — Uf Mat Mahona un wina ministeru dasch daschadahm pawehlehm. Hudinajumeem ec, kuroos tee leelahs, ka Mat Mahons palifschot lihdj galam fawa amata un glahbschot Franzju no posta, kahda awife it strupi peefihmeijufe: „Mat Mahons darichs, kas winam buhs daramis.“ Zrahdifees pee nahtofschahm wehleschanahm, ka tauta winam dod taifnibu, tad winah palits amata lihdj 1880. gadam, dabos winah netafnibu, tad winam buhs ja-eet waj grib waj negrib. Tas ir wifs, ko Mat Mahons darichs. Teefa ir gan. — Masais Lu-Lu (III. Napoleona dehs) ari fahf goritees un ifrunajees it prahfici, ka winah lihdj 1880. g. buhschot rahms, bet tad darifschot pehz tautas fpreeduma. Kas war sinat, ko tauta jeb daudj teefigati: wina partija nofpreedichs. Franzija ta ka ta noteet koti daudj to brijnunu. — Zeribas, ka 1878. g. buhs iftahde, fahf strepi ween juf. — No Italijas buhtu til peeminams, ka wezais pahwefts koti wahifsch. **Turki** tatschu reis atfinufchi, ka teem no Eropas fchoreif palihgs naw gaidams (jo Angli labprahf til fewim palihdichs) un tadeht duhscha it wifur plahna. Gan to mehds jaur netafnahn kara-finahn ufprawit, bet awifes drih attal ifpauifch taifnibu, un tadeht kara ministeris, kam fchini fina wiswairaf no taifnidah jabihstahs, pagehrejis, lai it wifas eefchfemes awifes apppeesch, bet fchis padoms naw peeneims un fultans til atwehlejis, ka Redifs Pascha (ta fahz kara min. f.) patz war pahrlufhot to zensuri. Na, mehds fawu lapu wina nagos nu gan nedotum. — Greeki (kas Turkos dshwo) zet dumpi un dara trofni zil ween waredami, pee kam winu komiteja Atena wifu to lectu wada. Ta ari Tefalija un Epiri ir tahds nemeers, ka tur kara pulli japawairo. Zauna jeb wez' un weza liga Turkeem ir ar **Persiju**, kura robeschu stribda dehl wineem taifahs karu peefazit. Schis stribdus pastahm jau no 1843. gada. Kreewija un Anglija, abas walstis mehginaja iflihdifinat, bet lihdj fchim tas wehl naw ifdewees. **Serbija** ir diwi partijas: weena, ta mafaka, negrib, otra, ta leelaka, grib karu ar Turkeem. Skuptfchina ar bafku wairafumu nofpreedufe, firstam Milanam wifas seme wahrdi pateiftees par labu waldfchannu, ihpafchi ka tas duhschigi ifturejees un Kreewijas Keifara labpatifchannu un fchehlafstibu finajis eeguhtees. Nabaga Serbeem ifdewees 2 milj. dukatu Parife ufneemt; no teem 1 mil. 500,000 ja-makfa par walstis parahdeem, tee zifi atfiks preefch kara, ko pehz 4. julija ar Rumenuju noflehgti lihguma augufta mehneft gribot ufahft. Lahi buhtu gan, ka Serbija muhsu Keifara fchehlafstibu alafch ifpelnitos un tadeht ari pret Wina wehleschanos kara ne-eetu. **Rumenijas** firsts jau fataifahs uf darbeem, ko muhsu waldbiba neflawe un tas ir koti nepareifi, jo bes tahs Rumeneefchi wehl tagad buhtu Turku pawalfineeki. Kreewija dod wineem padomu. lai ne ar wairaf, ka tafai ar 12,000 wihreem eet pahri par Donawu un tee ziti lai paleef atpakaf, bet firsts Kahrliis grib armiju no 60,000 wihreem fagahdat un tad eet pahri. Laikam wehl apdomafees. — Weidsot mehds waram to preezigu finu nest, ka duhschigo **Montenegreeschu** duhschigais firsts no Peterburgas un Maslawas Slawu komitejahm 20,000 rublu jau fanehmis un uf kahdeem 30,000 rubteem wehl war zeret. **Waijadfign** ir fcheem zeetejeem tahds mihleffibas palihgs.

Wispahriga data.

Ari reis Widjemé.

No Theodora Holanda.

I. No Belgawas lihdj Kotnefei.

Schis gabals jeb pareifaki fchis zeffch man jau fen pasifhtams un tomehr es no wifa ta widufcha, zaur kuru no Belgawas uf Kotnefi jabrauz, gandrifh ka it ne ka nefinu stahstit. Pee tam ir dshelzefsch un wagoni waitigi. Uf tahdu wifhi war zaur wifu pasauli ifftreet un gudrats tomehr nepalifhi. Tadeht pee labas taifnibas katru reifi japafmejahs, kad kahds kas tapat zelojis, wehlat no femis faka, winah efot fwechahs femes bijis: Wahzija, Franzija, Italija, Anglija ec, efot uf zeta daudj redsejis, daudj mahzijeas un tihri pa gudru zilweku palizis. Wehl jo mafaf eewehrojami finams ir muhsu pasifhtamo gahja-putnu „zelojum“ aprafti, kuroos tee fewi paschus wairaf ne ka apgabalu un kaudis aprafta un ar leelu labpatifchannu,

it ka meitens fpeegeli, fewi aplufho to flaweno „zetotaju.“ kas no listena fuhfhis lafitajus aplaimot ar fawahm „juhtham un juhmmam.“ kahdas wina fchawra firdi zehlfuchahs, pee glahsites alas waj fruhfmas kafejas, waj ari pee pawirfigahm „farunahm“ ec. Lihdj tahdu apgabalu un tureenes fadifhwi flaidri iffina, ka par to fpehtu kahrtigu un leetifli fpreedumu dot, aifect daudj wairaf laika, ne ka no nakts kortela weetas „aifzetot“ uf gatawu pusdeenu jeb launagn, un no fchi uf „wafarinahm.“ lihdj beidsot aifkufht uf kahdu „weefibas wafaru.“ kura zeen. „zetotaja“ garigi fpehti faweenojahs uf to weenigo gala-nolufhu: pahrlieziga un daudfreis pat reebiga uf flawefchana fprahgt wafam un igait eefahkuma nebahnd, it ka fehra un foffora twaifi, kas ar aifdeghanos un wafamfprahghannu pasludina, ka tee radijufchees un weenofufchees, lai tani pascha azumirfli attal waretu ifnifht.

II. No Kotnefes lihdj Wez-Beebalgas walstis (pagafita) robeschahm.

a) **Semfopiba.**
 Sché jabrauz pa „wezu laiku modi“, ar firgeem; tadeht mehds (bijahm diwi) fcho apgabalu warejahm druzju jo labafi eewehrot, pirms finams to, kas zeta mala. Zil ratos fehdedams war nomanit, tad fchini kalnaina apgabala pee finamas dakas melnas femes wiswairaf ir grantaina fmilts, weetahm fmiltains mahls, tadeht tad preefch rudjeem, anfahm, kartupekeem ec. ihfti ifdewiga seme. Tomehr til reti kahda weeta redsejahm mehremu labibu, wiswairaf rudfi bija koti wahji, kurpreti Kursemé wispari nemot ihpafchi tee fchogad ir labi ifdewufchees, ta ka eefahkuma nema newareja ifprahf, kur ta waina mellejama. Bet drih fahfahm atfihf, ka fchini apgabala pat wifu angligala gada wairaf newar ifnahft ka — ja daudj — mehrena labiba! Kad Kursemé tahds fainneeks pa wezeem Zahneem wehl naw „fuhdus (mehflus) ihwedis un papuwu fa-aris un nozejis,“ tad no ta faka: nu, tas jau dshwotajs wairs naw, lai kungs pa Turgeem melle zitu fainneeku. Bet ko lai faka, kad Kursemékeem jaredj, ka mineta Widfemes apgabala zitadi pawifam naw un ka fchini fina ihpafchi muifchah faweem fainneekem dod kaunu preefchifhmi! Reti kur, pascha Zahnu deena, redsejahm ufartu papuwu, pa leelakai dakai, ihpafchi muifchahs, plafchi papuwes lauki bija it ka atmata waj pfawa fahelufchi, grahwji nebija ifpuzeti, no mehfleem ne finas. 28. junija no Wez-Beebalgas atpakaf braufdami nu gan redsejahm arot un mehflot; ar ftrupeem, nobilufcheem lemescheem (jauwo arflu nema neredsejahm), ara ja daudj 3 — 5 zelahm dshli, tihri pawirju, un kaut jo ari tani apgabala ap Zahneem leetus „ka ar fpaneem bija gahjis,“ tad tomehr papuwes seme puteja ka pelnu fopa, jo gandrifh gada laiku brijwa guledama un no lopeem zeeta famifhta, ta uhdeni fewi nefpehja ufneemt: tam bija janotef peeaugufchds grahwjos, waj ari tumas lejias. Mehflus mehds ne kur neredsejahm ar arumeem apflahfus, tee fahweja it ka ifpuhrufchi mati pa arumu ftopahm. Ari daudj weetas wareja eewehrot, ka koti rehni arts, ta ka pat ari uf fcho wifhi seme teel apkrahpta. — Kad jau wifa fchi nebuifchana peerahda, zil nefahrtigi te teel seme ifftrahdata, tad wehl jo wairaf jadufmojahs, kad aplufho tureenes fahmalfochanas lihdjsektus. Kamehr mehds Kursemé pee tahdas pat femes ifleetojam diwjuhgu dshfa ezeschahs, kurahm daudfreis wehl fwaru ufleef wirfu, lai femi ta fahot „lihdj kaulam“ faplofa, ifmaifa un fahmalto, tamehr fchi apgabala Widfemes leelajeem un mafajeem femfopjeem peeteef ar eerotfcheem, ko laikam jau wezee Latweefchi preefch kahdeem 500 gadeem pafina. Wini aifect uf mefchu, nozehrt egli, fahahge un pahrfallda to, fahem tad abas pufes blafus ta, ka nolihdfinatee, kahdas 2 pehdas garee jari nahf uf femi, peefabina tad tahdam ehramam firgu klahf, nofauz wifu to, it ka paschi fawus rohu darbus fainmodami, par „ezefchahm“ un braufka nu ar fcheem krahjeem par fahelufcho, nelarka un nefreetni ufarto papuwu it ka jotodamees un femi wairaf famihdami, tit pa wirfu no-grahfhdami, ne ka faezedami un kahrtigi ifftrahdadami. Un nahfufcha gada wini tad brehz un waid, ka flifts gads, wahji rudfi, trahfams uf wifahm pufehm! Pee tam wehl nahf klahf femes iffufhchana ar lineem, par to mehds fawa laika jau efam runajufchi, un nu zeen lafhtajs gan war domat, kahdas zeribas fchi apgabala femfopjeem war buht. Behz muhsu domahm tur neween pee fainneekem, bet ihpafchi ari pee dascheem leelgruntneekem femfopibas fina it no pascheem pamateem wifs japahrtafa un kahrtigi faeegrofa, ja negrib peeredjet, ka

semkopiba, no furas tagad daudj wairaf pagehr, ne ka scheem reisahm, tur eet atpafat un pawisahm panihft. Waj mehli jawed seema, pawafari waj wafara, par to war daschadas domas buht, un tadeht ari ne maf negribam smahdet tureenes daschu semkopju ceradumu, sawus laufus tif tad mehslot, kad tee jau reis ufarti un nozeti, t. i. ap wezeem Jahneem. Bet par to it nebuhf naw jafchaubahs, **ka papuwes pawafari jausar**, jo tilai zaur to, ka seme laifa ufarta un tahda wihsē iszilata, tani war gais eespeestees un tai tahs dasas peewest, kas weenfahrt pee semes isruhghanas, otru fahrt pee stahdu augshanas waijadsigas. Tas ir tas, ko mehls deenischka fadsihwe apfihmejam ar to teikumun; lai seme isruhgt, lai seme atdufas, lai ta spehkojahs uf jo labaku angfu neshamu. Tif wehlu un tif nepilnigi ufarta seme turpreti ne isruhgt, neds atdufahs, neds ari sadabo jaunus anglibas spehkus, bet ir isflehgta gaisa darbofchanai, aifflehgta leetum, aifflehgta fakru attihstibai, ir panihfufe un daudj flittaka palikufe, ne ka kad ta pawafari buhtu ufarta un ar lopu ehdamo apfehda. Pee tahdas nekahrtigas un uf to afako notecfajamas isstrahdaschanas seme laude weenu pilnu mehslotfchanu, protti to, ko gais isdara mums ne simot, un kas sinama wihsē ir daudj swarigata, ne ka mehslotfchana ar staka waj pirkteem mehslotflem, kaut gan tahs tilai par abahm kopā ir pilnigs atjaunofchanas lihdselkis.

b) Wahzu kolonija Hirschu muischā.

Leefahs, ka jau preeksch tahdeem 100 gadeem bija atfihst, ka tani apgabala fainneeziabas sinā labas preekschihmes waijaga, jo zita noluhfa deht schi Wahzu kolonija pascha Widsemē laikam naw dibinata Tagad pee tahs peeder, ka no daudseem dsirdejahm, warbuht kahdas 30 mahjas un kahdas 7 — 800 galwas. Tas, ko mehls augfcham no schihs kolonijas apfahrtnes efam fazijufchi, fihmejahs pilnigi ari uf paschu scho koloniju, tif ka ta, ka jau preekschihmes fainneeziaba (Wustierwirthschaft), sawus Latweeschu fainnins dascha laba fainneeziabas nekahrtiba wehl pahrspehi. Leefahs, ka Hirschu muischas eedsihwotaji, jeb, ka tos it ihfi nosanz: Hirschi, ir palikuschi uf tahm pehdahm, uf furahm wian sentehwi Wahzija preeksch 100 gadeem bija, turpretim Latweescheem tas nelahga ceradums, ka tee alafch dodahs uf preekschu un tilai tur jo gauwchaki attihstahs, tur teem kanna preekschihme teef dota. Dahsi Hirschs knapi attaisno sawu wahrdu; labiba gandrihi wisur wahja; junti daudreis bes ischufura, ka ka pa augfchas galu leetus it fahrtigi war liht eefschā. Un tomehr Hirschi nesin tur fpatus list, jo ari wini sehj pahrlaeku daudj linu. Leefajam jeb „pasta“ zetam dascha weela truhst grahwju (ka par peem „pasta nama“ tuwumā). Kamehr Feebalgas apgabala malka efot tifpat darga, ka Rihga, tomehr Hirschi nesin ka sawus mescha gabalinus deesgan ahtri nopofit. Redsejahm noswilufchus tokus un nu pat ka apzirstus mescha gabalus ar to noluhfu, sawus un teewafos tokus turpat fadedsinat, lai pelni buhtu mehflu teefa. Teescham schehluns aishema firbi, tahs smuidras egles un eglites uf tahdu wihsē redset nogalinajam. Pat ari balki, laikam kahdai fainneeziabas waijadsibai, nu pat ap wezeem Jahneem bija zirfti un nomisoti, it ka mehls wafara ganus redsam „stables mauzot.“ — Mehls wehletos no firbs, ka Hirschu muischas walfis (pagasta) fainini scho „preekschihmes fainneeziaba“ ne wis notahl nenem tos par preekschihmi. — Turpretim par Hirschu fadsihwi mehls newaram ipreest, tadeht ka ta mums pa wisam swescha. Bet ja teefa, ka fadsihwe atspogulojahs eefsch kauschu isureschanas pret swescheem, tad pehz scheem ihseem peedsihwojumeem laikam ari schini sinā warehs „zit nezit“ nomanit, ka te ar to leetu stahw. Kamehr pasta firgus pee Hirschu m. froga pahrmainija, mums atlitahs laifa ar Hirschenescheem patehrjet. Kahds laipnigs amatneeks muhs eeweda Hirschu m. froga (to tur par Gasthaus dehwe) „Wahzu istaba“ (deutsche Stube). No muhsu pasihstamahm schenku istabahm schi deutiche Stube ischlihras tilai zaur to, ka tani ne weena fressla nebija un waijadsija waj nu stahwet, waj is to weenigo, bet tadeht loti netihro garo benki sehdet. Bufete jeb schenka galds nebija flaidraks. Budele seltera uhdens tur, ka jau „gastuhfi“, malfaja 15 kap., bet bija gan — sinams par tif leelu zenu tafschu kas buhs — labi pafilts, ta ka fa-akstetees ar to wis newareja. Mans laipnigais faininisch stahstija, ka Hirschu m. pagasts efot loti leels, ar kahdahm 300 mahjahm un kahdahm 19,000 dwehfelehm (zit daudj schē peelifts, war no augfchejeem peesihm. redset). Uf muhsu peesihmejam, ka tif daudj zilwekem pat ne 300 mahjas naw ruhmes, wisch it ahtri at-

bildeja: „Zuhs warbuht ne maf nesinat, ka fahrās mahjas wismafais ir lihds 35 behrneem ween, fur tad wehl tee ziti.“ Mehls uf jam atbildejahm: tad ir gan pilna Deewa swehtiba un mehls tif brihnamees, ka to Hirschu tad naw wehl jo wairaf. — Pagasta wezafais wineem ir „polizejas meistars“ pagasta strihweris „pastmeistars“, fcrihwera gufams kambaris „pasta nama“. Ko Hirschu pagasta teefa un pag. wezis nospreefshot, tas paleefot uf muhschigeem laiteem, jo pate hosteefa schos spreedumus negahfshot apfahrt. Laudis efot loti mahziti, lai gan preeksch wisa ta milsu pagasta tif weena pagasta skola efot. — Hirschi efot leelu swehtibu Widsemē atnesufchi it wisa sinā. Wineem efot it wis pahrali un labaki, ne ka Latw. haureem zc. Kad mehls peesihmejahm, ka ar pasta firgeem ta leeta tafschu warbuht zitada, jo mums leefahs, ka tee burren firgi, ar fureem mehls atbrantufchi, ir daudj, daudj labaki, ne ka tee, ko Hirschu zeen. „pastmeistara“ t. mums lizis aifjuhgt, tad muhsu laipnigais isfahdrotajs nekawejahs atbildet: „wahji un masi muhsu pastmeistara firgi gan isflatahs, bet wini eet ka jodi un jawalda, loti zeeti, ka ne iskreij no ahdas laufa. Kur to zitu firgi war mehrotees ar muhsu firgeem!“ Weidjot mehls gribejahm sinat, waj Hirschi ari fazanz tantu, Latweetes prezedami waj ar Latweescheem prezedamahs, un waj tee ari prot latwiski, uf ko mehls it ihfi dabujahm par atbildi. „Fui, wer mird das thun!“ Laimigi fantini, tee Hirschi!

(Nahfotfcha num. beigums.)

Saukfainneeziaba.

Semkopibas kalenderis preeksch julija.

Nabaga laufkainneeks netop no ruhpehm ne maf ahra; teescham tai leelakai dafai buhs atfal grehts gads.

Zeribu, ko maijs mums pameta, junijs ta pamafinajis, ka julijs fahdes newar atlihdsinat un kad ari tas to labako laifu atneftu. Saufiba bija pahraf leela; daschs labs grauds ne-ufdihga, un kas isdihdis, fas newar pasteeptees; wis behdigat stahw atfal ar baribu.

1) Dari wisu, kas eespehjams, laj baribu pawairotu; krahj schini gada ari to mafako sahlti, nahfotfcha seema Dew tahs loti wajadsch. Ja Tu teescham paredsi baribas truhzibu, tad rangi pee laifa, sawus flittakos kopus pahrdot; julija Dew par teem wehl glufchi labi aifmalfahs, un tu buhfi pafargats no wehlalahm ruhpehm.

2) Ari papuwehm truhst leetus; tew wajadsch otreis art, eefams mehli buhs fapuwufchi; ne-ar par daudj wehlu, laj seme lihds sehjas laikam waretu nogult; ja ta paleef pahraf irdena, tad nesagaidifi labas sehklas; papuwei lihds julija widum waijaga gatawai buht.

3) Ja tew mehlu aptruhst, jeb ja papuwi wari tilai nepilnigi ar mehslotflem nogahst, tad pehz superfofatu, pee lam japeemtu, ka mafal, ne ka 24 mahrz. kuhstofchas foffora fahbes uf puhra-weetu isleetot naw derigi; flipraka mehslotfchana sinams atnesihz jo labakis angfus.

4) Rangj nesahli ijnizinat, tur to atrodi; it ihpafchi fahzinti gufchnas ta laufa, ka ari gar grahwem un zekeem, zitadi no schihs fahdigas nesahles netifki waka.

5) Kaplu stahdus, kartupelus, lahpostus, rahzenus u. t. p. turi tihrus, un aprauf labi ar jaunu semi; zaur to tee daudj labaf aug, un tew nahkamā gada buhs tihra seme.

6) Rudsi schini gada nahs wehlat gatawi; ka leefahs tif julija beigās; nekauj teem par dauf nogatawotees, tad dabufi wairaf graudu un labakus falmus; ar sehklas rudjeem apejces ar sinu, laj dihgliba nesamaitatos. Neptauj ari par daudj angfu, falmu tew seema wajadsch.

7) Ruhpejes par labu uhdeni, ari preeksch lopeem; zaur flittu uhdeni zefahs daudj flimibas, neween pee zilwekem, bet ari pee lopeem.

8) Kas pee plaujas wajadsig, to turi gatawu, laj wehlat wel-tigi laifs shreubtu jatehre; plaujas laifa darbi schini gada jo wairaf fawilftees kopā, to apdomā. Lahpi jumtus, Lawu riju, un it ihpafchi rijas krahini; flatees pats labi pafaf, laj wehlat nelaimē neifzelos. Un mu dsihwo fweiks lihds mahkamam mehnefan; laj Deews dod, ka preeksch mums wiseem wehl wis par labu idotos!

Stunstige jeb pehrkamee mehli.

Politiski-ekonomiska druzina no G. Mathera. (Belgium) mehm ra almanax ujdum schiedr
Daschs warbuht wehl schaubitees, waj kihmistat analisee teescham
tif leels swars, ka bes tahs it ne buht wairs mehslus nebuhs vurt,
ja warbuht negrib pehrkraptees. Tadeht beidsot wehl peesihmesim
schahdas peerahdichanas.

Profesors Dr. N. Wolff (pee Rihgas politechn.) Rihgas Bahzu
awischn 126. un 132. num. par scho paschu leetu ir garaku rakstu
kaidis laidis, is kura mehsl schahdas peerahdijumis iskenam.

Ahrsemes, ka: Sakschs Schlesija, Kasawa, Hanower, Keines
up. provinzs, kur mitoneem par stunstigeem mehsluem idod,
neweens semkopis tos wairs nepehr bes tahdas analises, tahda ari
pee mums nu eewesta, un ja tur tahds kopmanis, us sawu ustizibu
tomehr mehginatu tahdam pirzejam sawus mehslus bes tahdas pahr-
raudibas usteit, tad pirzejs paraustitu kameeschos pametos un
affectu. Un gandrih neweens pirzejs tur nearrauhahs no ta maja
publina, pirtos mehslus wehl reis list analiseeret (jo tam par to,
tapat ka tagad ari pee mums, nefas naw jamalja), kaut jo tee tam
pehz analises leezibas un pehz galwofchanas pahrdoti.

Tee fabrikanti un kopmani, kas alafsch labus jeb augstgrahdigus
mehslus pahrnod, ar mihku prahtu padodahs kihmistkas stanzijas pahr-
raudibai, sinadami, ka zaur to ustiziba ihsti ronahs un atshdam, ka
tas pilnigi pareisi, ka pirzejam zaur besmaks analisi ir eespehjam
pahrleezinatées, to winsch ihsti nopehr.

Un kas ahrsemes ir par toti derigu un labu eetaifi atsihts, tas
pee mums newar nepareisi buht. Ta tad ari muhsu feelgruntneeki, ka
profesors Dr. Wolff peemin, ar preeku ir apshweiznajuschji Rihgas
kihmistkas prowes stanzijas flawejamos zenteemus un, ka lehti protams,
turpma gan wairat turesees pee tahs, ne ka pee nesinamam buhscha-
nahm. Masgruntneekem naw eemesla zitadi darit un ta tad zerams,
ka mehsl schini sin ahrsemneekem drihji buhsim blakus. Un mums
wajaga wineem drihji blakus buht, jo — ka Dr. Wolff tahlak pee-
rahda — tikai us tahdu wihsi war wairat un wairat atswabinatees
no newehrtigeem mehsluem, kas ar krahpigu nodomu sagatawoti un
sem loti brangi flawofcha wahrda teef par dahrgu nandu pahrdoti.

Ta ari Dr. M. Märkers, Halle, ir peerahdijis, ka kopmani Eggers
un Stallforts Bremené, sem H. Marschalla un beedr. (Kolschesteré, pee
Londones) wahrda zaur fludinajumeem peesolijuschji guano un gal-
wojnuschji par 15—16% kuhstoschas, 7—8% nekuhstoschas fossora flah-
bes un 14% amoniaka, bet pehz analises tanis tik bijis 2,40% kuhsto-
schas, 5,60% nekuhstoschas fossora flahbes un 2% flahpekka.

Bet tam schinis mehslas bija stahdeem koti schahdigais roban-
amoniujus un tadeht schee mehli ir pawisam nederigi un nahwigi.

Profesors Stohmanis, Halle, peerahdija, ka kopmanis E. Klönte,
Kelné, sem ta wahrda „usflehgts guano“ pehz usrahditas analises un
galwodams par 5 dahldereem un 7 1/2 fudr. grafscheem zentneri pahr-
dewis tahdu jantumu, kas titai 1 dahlderi 25 f. gr. par zentneri
wehrtis bijis. Weenam pirzejam ween us tahdu wihsi notikuse 155
dahlderus leela stahde.

Zaur scheem usrahdijumeem profesors Dr. Wolff semkopejus grib
usmanigus darit us to, ka ar usrahdito analisi un apgalwofchanu ween
ari wehl nepeeteef, ka turpretim us wifu wihsi no jau nopirt
teem mehsluem prowe janonem un jaleef wehl reis analiseeret,
kas tagad it weegli war notikt, tadeht ka pirzejs tahdu kontroles jeb
pafatmekleschanas analisi war pa wolti pagehret.

Wehl weens leels labums ir panahfts zaur analisi: pehz tahs
semkopis it lehti war pahrleezinatées, tahdi mehli tam derigi. Sinams,
ka tam eepreefch jasiu, tahdas mehslus (t. i. waj fossora flahbi, waj
flahpekki, waj kaliju), tahda un tahda sem un pagehr. Par scho
jautajumu mehsl runasim turpma. Sche til wehl peeminesim, ka ween wee-
niga kuhstoscha fossora flahbe ir deriga, kad jo ahtri grib isdoschanas
atdabot atpakal, turpretim nekuhstoscha tad knapi ko eewehrojama, un
ka augstgrahdigus mehslus pirti inahf daudi labati, jo tee ir
smalkati samalti, sawjati un jo lehtati lihdsigās dakas istafami, kas
foti wajadstigs. Wes tam ari maksa par weschamu inahf daudi lehtati.
Ahrsemes pehr wiswairat tikai augstgrahdigu prezi, kaut jo ta druzin
dahrgati inahf, ne ka pehz pretwara semgrahdigeem mehli, kuri tur no
tirgus gandrih pa wisam aishsihti. Pee mums turpreti tee wehl atron
pirzejus, kaut jo kihmijas stanzija jau sen nopuhlejahs, ari sche tos
isnihinat un tikai angstgrahdigus mehslus eewest. Pa dakai tas jau
isdewees. Ta 1872/73 g. tikai semas prowes eesuhstija preefch ismekle-
fchanas, 1873/74 g. bija jau diwi 1874/75. g. 18, 1875/76. g. 14
augstgrahdigas prowes, turpretim no septembra 1876 lihdi 15. aprilam
1877 atkal tikai 2 augstgrahdigas prowes bija eesuhstitas.

Galā peeliskim no kihmijas stanzijas usnemfchanas deht mums
peesuhstitu pahrskatu par mehslu analiseerefchanu no 15. maija lihdi
6. junijam 1877.

Peesihm. Tahdi pahrskati turpma pastahwigi kuhsl isfludinati
„Balt. Semkopi“ un lai mums atkal kahds nepahmet, ka mehsl
„zehrtot, lai flaidas atlez“, tad jau eepreefch peesihmejam, ka mehsl
to bes „flaidahm“ daram, ka alafsch, tikai zensdamees us to, ka muhsu
lafitajeem jo deenas jo wairat rastos drofchiba un flaidra redse pee
stunstigo mehslu pirtfchanas.

N	Prowe, nemta no pahrkuhofchanas lehgera.	Gesuhstita prome.	Kahdi mehli.	Fabrika wahrds.	Kad prowe nonemta.	Kuhstoscha fossora flahbe.		Kopa fossora flahbe.	Slah-pekliis.
						galwots.	atrafts.		
1	Zieglera u. beedr.								
	Rihgā		Baker-guano	E. Gusefeld, Hamb.	20. maijā	—	22,80%	—	—
2	tapat		tapat	tapat	tapat	—	21,14%	—	—
3	tapat		superfosfats	Burnard, (Angl.)	25. maijā	—	13,50%	(tikai prowe)	—
4	tapat		Baker-guano	E. Gusefeld, Hamb.	26. „	—	20,98%	—	—
5	P. Martinson,								
	Rihgā		kaulu milti	L. Schlaffhorst, Peterb.	27. „	—	—	28,81%	2,54%
6	Goldschmidt u. beedr.,								
	Rihgā		superfosfats	S. Langdale u. beedr. (Angl.)	30. „	—	12,02%	—	—
7	F. Martinson,								
	Rihgā		tapat	tapat	2. junijā	—	12,87	—	—
8	Zieglera u. beedr.	Gesuhstis no Barona fon Grothufs, Spahres	Baker-guano	E. Gusefeld, Hamb.	3. „	20%	21,00	—	—

Scho listi isfludinadama, kihmijas stanzija semkopjus dara usmanigus us wifu teefbahm, pehz kurahtm tee par wolti war pagehret pafatmekleschanas analisi no jau pirtteem mehsluem un usafzina tos, schahdas teefibas til beeschi isleetot, zil ween wehlahs.

Jaanakas finas.

Generala Tergulaffowa pulks 28. juni ja ainehema 13,000 wihru leelo eenaidneeka pulku, kas Bajafides zeetofni (tura muhseji atturejaha) bija aplenzis. Genaidneeks ir pawisam iswarets un atpafal fifts, pee lam tas dauds fareiwu saudeja un muhsejem nahzo rofas 4 leelgabali, 80 eewainoti un leels pulks kara-mantu. Zeetofnis tagad ir swabads, bet kad pilsehta pilnigi nopostita, tad muhsu garnisijai bija jadowahs atpafal. (W. W.)

Atbildes.

J. A. A-sty. Redakcija gabdajuse, ta Zuhš un ari tee ziti sawu lapu turpmat lahtigi dabuseet; buhtut jau senat nelahrtibas ufrabdijschi, tad tagad buhtut potaupijuschi weseļu puslofni papihra un tinti, un joziga sakarefchanahs Zuhš ne buhtu aifrahwuse uf zihnischanos pret wehjudmalu swahrneem.

A. P. S. B. C. un W. J. A. S. W. Zuhš jautajeet:

Waj Kursesme wafahwigas (rušos eerastitas) semneeku mahjas ir brihtw isnihzinat waj ari wairaf mahju kopā sawilkt par weenahm? Nē! Pawisam nē!

Wisaugstali apstiprinatae agrarilumi no 20. septembra 1863. nofala wairaf weetas, ta mahju rentneetam pee mahjahm ir finamas un ne-isnihzinajamas teefibas, par peem. pirmā rola uf turpmatu rentis kontrakta noslehghchanu, uf mahju pirkchanu ic. Schis no pascha Augsta Kunga un Keifara drofchinatas teefibas Kuhtu wehja, buhtu tufschs wahrds, kad buhtu atkauts to leetu isnihzinat, uf furas tahs dibinajaha. Turpreti ne weenā weeta schinis litumds naw issazits, ta mahju grunts ihpafschneelam, t. i. bsimts lungam, buhtu atkauts, atschirtas semneeku mahjas schā waj tā igaisinat. Gan peefschmejumis pee § 18 atkauj, pee kontrakta atjaunoschanas mahju robeščas nolihdminat un istaistis semes gabalus imainit, bet no wifu mahju isnihzinafchanas un isleetoščanas zitam noluhlam, par peem. tahdai muifschas wajadfibai, schē naw ne runas. Zitrefschs general-gubernators — uf muifschneeku komitejas preefschlitumu — zaur rakstu no 3. augusta 1863. Nē 988 gan ir pawehlejis, ta mahjas isnihzinat waj kopā sawilkt, kad fainneezibas wajadfiba to pagehr, war notikt itai ar kreismarshala atkaufchanu un pehz aprinta teefas ismellefchanas, ja mahju rentneeks pretojaha, bet schi pawehle atfal ir atzelta zaur weenu zitu preefschlitumu, to muifschneeku komiteja uf muhsu Wisafscheliga Keifara wehleschanos ir zehluše. Schis no general-gubernatora 4 gabus wehlat, 21. fearuari 1867. Nē 44, apstiprinats un zaur semneeku komisijas

zirtuleru no 4. maria 1867. Nē 62 wifahm aprintu teefahm pasludinaats preefschlitums nofala, ta semneeku mahju isnihzinafchanai, par tahdu finams ari mahju kopā sawilfchana ufluhtojama, tadeht ka zaur to pateefiba weenas mahjas teef isnihzinatas un otras titai bes wajadfibas leelakas padaritas, turpmat wairs nebuhs notikt. Bes ta brihšcha mahju rentneeka ari wifam pagafiam, kas tufschu is semneeku mahjahm paschahm, pehz augfcham minetas general-gubernatora pawehles no 3. aug. 1863. Nē 988 ir pilna relte, pret schahdu waj tahdu mahju isnihzinafchanu fur un tā peenahfahs juhdfet. (Salihdfini semneeku leetu komif. zirtuleru no 13. aug. 1863. Nē 40, punkte 4).

Wifas schis pawehles ne pagafiu teefahm, neds pag. waldbahm, neds ari semneekem pascheem naw finamas, tadeht ka tahs titai aprinta un wirspils teefahm pasludinataats un oberhofteefai finamas baritās. No eefahmuma Kursesmes agrarilumi no 1863. g. bija titai tahdas diwi drufatas lapas paschi. Ar laiku ir peenahfufchi titdauf Wisaugstali nofajijumu un wirsteefu pawehlu klahi, ta tagad wifā kopā istaifa pilnas 14 drufatas lapas. Zil notigi wajadfibis tadeht ir, ka wifā schē litumu nofajijumi teef lahtigi salikti un ihpafschā grahmata isdoti, lai ne ween semneeku teefas un waldbas, bet ari paschi fainneeki ar teem spehtu eepafihtees, ir jau sen atfimis Kursesmes tagadejs gubernatora kungs. Uf wina pawehli es schos litumds tahdā wifā jau esmu fahstahdijis un Wahzu waloda tee jau ir drufatawā sezezi; bet zil ahtri tee ari buhtu drufajani un tapat Latweefchu waloda ishodani, tad tomehr schis ne wis mafs darbs man schogad naw eefpehjamis, tadeht ka man, bes pastahwofschahm amala darifchanahm, ir ufdots zits, wehl jo freidjamats darbs, profi waldbifchanas un polizejas litumu isdoschana Latw. waloda.

B. C. — A. Uf Zuhšu jautajumu: waj R. Thomfona f. Wifpites jeb Preefules apgabala newar eetaifit kaulu miltu pahrdotawu? mehš Zums, pehz eeprafitahm finahm, waram atbildet, ka tas schim brihšcham wehl naw isbarams, tadeht ka to pirezju tur tufschu nebuhtu deegam, ta wifas ar tahdu eetaifit saweenotas isdoschanas bes lahdes waretu jegt. Bet gan Thomfona f. apsteletus un pehz analifes apgalwotus mehstus, tahdus nu kates grib, labprahit pa dšelszetu aifufhtihš lihds Preefules waj zitu tahdu stanziju, til ka tad wifa pagasta pirezjeem wajadsetu kopā dotees un zaur sawn pagasta walbi to apsteleschani isdarit, zaur to mehli labu drufku lehtati isnahktu. Pehz tam, zil dauds to apsteleschani buhs, Th. f. turpmat mehginahs pahrdofchanas weetas eetaifit. Kam eelriht, war sawas apsteleschanas uf T. f. mehsteem ari zaur „Balt. Semf.“ redakziju isdarit.

Preefch sakana frusta redakzijai nodoti:

- 1) Grefene Resperling 1 rub. 25 kap.
- 2) Pernawas pag. mežakajs Ledē no muifschas landihm 12 r. 5 l.

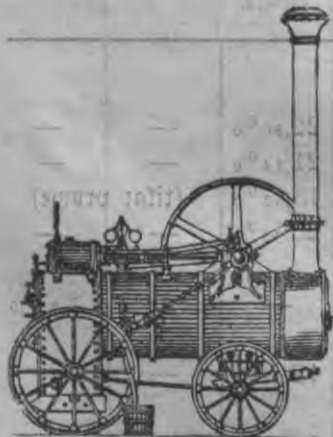
Atbildofchais redaktors un idewejs: G. Mather's.

Sludinajumi.

Arflus,
if koka un dšelses, ka: **Udlera,**
Hohenheimera,
Angtu un Sweedru;
„Buckeye“,
Amerikas jahles un labibas plaujamahs mafchines;

Ar fatura apgalwofchanu un wektu analifi
Wafarda superfoffatus,
angstgrahdigus, majafgrahdigus un amonifaligus,
kas schē pahri par 15 gadeem pasihstami un par labeem israhdijufschees.
B. van Dyk Rihgā.

kulamahs mafch.

ar stistehm un fitejeem; labibas kihriřchanas un efetu-mafchines, un **Ruston Proktora** lokomobiles un kulamās mafch. pahrdod

Biegler's un beedris,
Rihgā, pils-eelā Nr. 19.

Sirfnigas pateizibas

Lagsdina f. un wina torim par weefibas watara jaulu ispuschtofchanu zaur jautrahm dšefmahm pee Sobu teefas nama eefwehtifchanas, ta ari wifahm tahm kundsehm, kas laipni peepalibdšefufschas pee schahs isrihtofchanas, issata

Stwehtku komiteja.

Patlaban ir rakstos eefpeeti un dabujami-latwifku grahmata bohdes par 40 kap. gabala

Kaudsites Matihfa

diejoli II.

Tahlat pahrdeweji war greeftees pee hofrahfa B. Dihrika f., waj ari pee isdeweja (abr. pr. Wenden et. Alt-Pebalg Bafhorat.)

Pierdeenās, treschdeenās un peefdeenās janem tallu un auzchu simeekus.

Dr. Poorten's

Rihgā, leelaja kafeju-eelā Nē 2.

Willas fahriřchanas mafchines

top lehti pahrdotas pee Ritole, Bentera nantā pee jaunā zeetuma.

Preefch laužineekem.

Stolas behni atron labu kofiteli ar pahrtiku pee kreetnas ufraudifschanas. Rur un pee tahdas notaiřfchanas, to dabon finat „Balt. Semf.“ redakzija.

Beenijama ?-?!

Luhdsu man sawu adrefi usdot, ka waru uf Zuhšu wehtulu atbildet.

A-16. Th. L. B. r.

Augsta laime!

Zeen. Maj-Sefawas lahtibneetam 24. juni, Swirkalitim lihds ar fahschunu behi feinahm maneerehm usfauj.

Weefchotnes. str.: **Schildkrath.**